

**INATURALIST WEBGUNEA ERABILTZEKO PROZEDURA —GASTEIZKO
ORKIDEEN KONTSERBAZIO PROGRAMAREN BARRUAN—**

AURKIBIDEA

1. [Web orrian sartzea](#)
2. [iNaturalist-en kontu bat sortzea](#)
3. [Behaketak. Zer dira eta nola gehitu](#)
4. [Behaketa bat igotzeko orduan kontuan hartu beharreko jarraibideen laburpena](#)
5. [Norberaren behaketak kontsultatzea](#)
6. [Edozein parte hartzailearen behaketak kontsultatzea](#)

Serapias Lingua

Laguntzailea:

Centro
de Estudios Ambientales

CEA

Ingurugiro
Gaietarako Ikastegia

Sarrera

Kontserbazio programetan parte hartzen duten pertsonen esperientzia hobetzeko lanean dihardugu Atariatik, eta, horregatik, agiri hau sortu nahi izan dugu. Bertan, iNaturalist webgunera datuak nola igo azaltzen dugu, erabiltzaileek prozesua ahalegin edo buruhauste gehiegirik gabe burutu dezaten. Egokiera aprobetxatu nahiko genuke mota honetako elkarlaneko plataformen erabilera sustatzeko zure eta gainerako pertsonen behaketen jarraipena egiteko orduan. Kontserbazio programetarako, plataforma horiek datu asko modu estandarizatuan biltzeko aukera ematen dute, eta, horrek, aldi berean, datuak zabaltzea, erreproduzitzea eta aztertzea errazten du; izan ere, datuok azken txostenak egiteko beharrezkoak dira.

iNaturalist plataforma digital horietako bat da, eta Gasteizko Herritarren Zientziaren Sareko kontserbazio programetako bik erabiltzen dute: Orkideen Kontserbazio Programak eta Tximeleta Gautarren Kontserbazio Programak. Plataformak datuak biltzea eta aztertzea ahalbidetzen du.

Naturaren behaketak erregistratu eta antolatzeko lekua eskaintzen du iNaturalist sistemak, bai eta beste naturalista batzuk ezagutzeko nahiz naturaren inguruko hainbat kontu elkarlanean ikasteko aukera ere. iNaturalist komunitatea askotariko ezagutzak dituzten eta jarduera profesional desberdinetatik datozen mota guztietako pertsonak osatzen dute: mendizaleak, natura-gidariak, ehiztariak, hegaztizaleak, perretxiko-bilatzaileak, espazio naturaletako teknikariak, ekologistak, ikasleak, maisu-maistrak, arrantzaleak eta abar. Haren helburu nagusia da erabiltzaileen artean sare zabal bat egitea, eta, horrela, ingurumenarekin lotutako datu-base sendo bat sortzea, natura eta bioaniztasuna ezagutzen ditugun moduan iraunarazteko azken xedearekin.

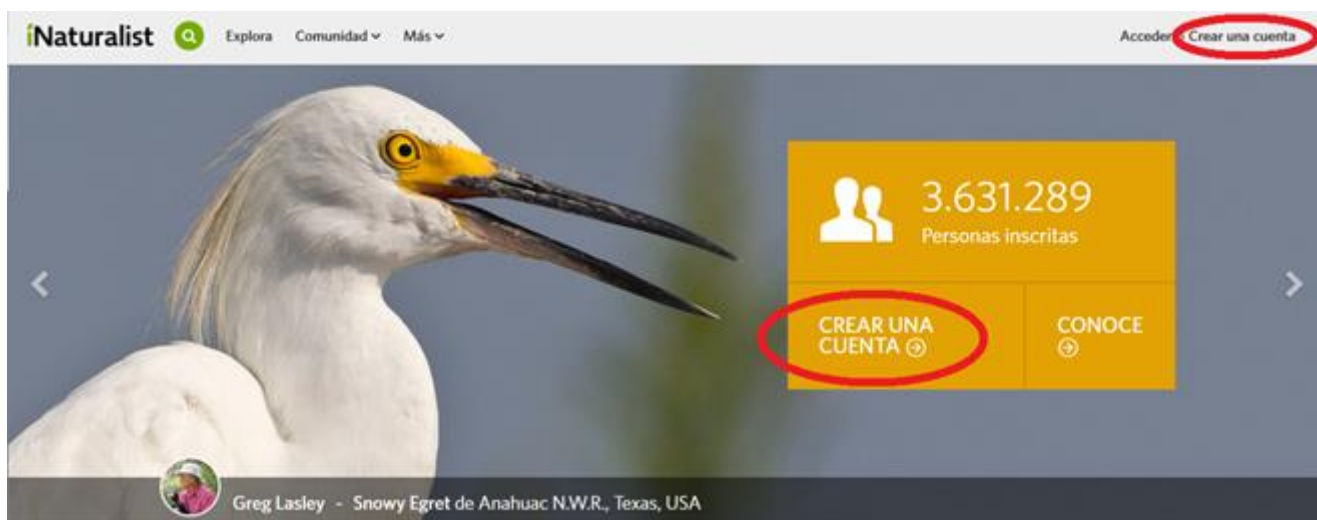
Jarraian plataforma erabiltzen hasteko oinarrizko urratsak azalduko ditugu.

1. Web orrian sartzea

URLan helbidea sartzen da: <https://www.inaturalist.org/>

2. iNaturalist-en kontu bat sortzea

Web orrian kontu bat sortzeko, egin klik 1. irudian gorritz inguratutako "Izena eman" ataletako edozeinetan.

1. irudia. iNaturalist-en hasierako orrian kontu bat sortzea

Orduan, izena emateko formulario bat agertuko da pantailan, eta bete egin beharko duzu (2. irudia). Formularioan helbide elektronikoa, erabiltzaile-izena eta pasahitza idatzi beharko dituzu. Eremu guztiak bete ondoren, egin klik "Kontua sortu" botoian.

*OHARRA:

Erabiltzailea identifikatzen erraza izatea edo kontua sortzean erabiltzaile-izena guri bidaltzea eskertuko genizueke, datuen igoera erraz kontrolatu ahal izateko.

2. irudia. Izena emateko formularioa

3. Behaketak. Zer dira eta nola gehitu

Lehenik, parte hartzen duzun Programaren proiektuarekin bat egin beharko duzu. Horretarako, zeure burua erregistratu ondoren, sakatu goiko menu *Komunitatea* → *Proiektuak*, eta *Bilatu* jartzen duen lekuan, idatzi parte hartzen duzun programaren izena (adib. Gasteizko Orkideen Kontserbazio Programa). Goian eskuinean "Proiektu honekin bat egin" estekan sakatu beharko duzu (ikus 3. irudia) eta baldintzak onartu.

3. irudia. iNaturalist-en proiektu batekin bat egitea

Behaketek, osorik egoteko, 5 datu eduki behar dituzte, 4. irudian ikusten den bezala.

1. **Nor da behatzailea.** Hau da, zu edo zure taldea. Horretarako, iNaturalist kontu bat eduki beharko duzu. Kontu bat sortzeko, joan 2. puntura. "Erabiltzaile bat erregistratzea". Arazorik izanez gero, Atariatik bat emango dizugu zure helbide elektronikoa esaten badiguzu.
2. **Non behatu duzu.** Lursailaren izena idatzi beharko duzu, programan izendatu den moduan, baita herrien koordinatuak ere.
3. **Zer behatu duzu.** Atal honetan, identifikatu duzun espeziearen izena idatzi beharko duzu. Ez larritu ez bazaude identifikatutakoaz erabat ziur, iNaturalist oso plataforma aktiboa da eta identifikatzen lagunduko dizun jende asko dago.
4. **Noiz behatu duzu.** Laginketaren data gehitu behar duzu hemen.
5. **Behatutakoaren froga bat.** Argazki bat edo soinu bat izango litzateke. Orkideen kasuan erraza da argazkiak ateratzea. Beraz, identifikazioa ondo egiteko eta behaketaren kalitatea handitzeko, garrantzitsua da ahalik eta argazki gehien edukitzea. Alderdi hauetako bakoitzeko argazki bana igo dezakegu: populazio osoa, landarea osorik, infloreszentzia,

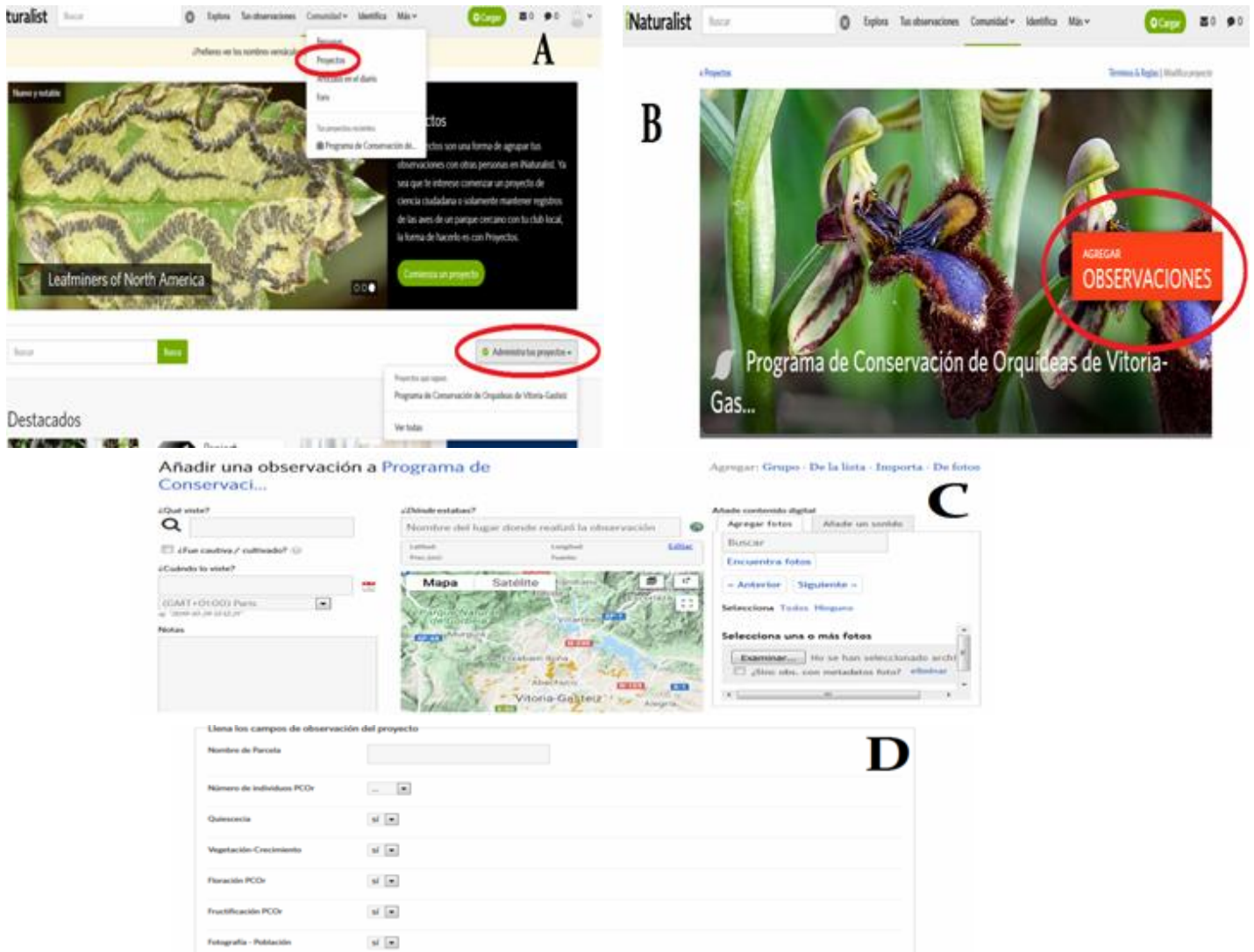
lorea xehetasunean eta hostoak. Atarian sortu dugun landa-protokoloan, aipatutako alderdi hauei buruzko informazioa aurkituko duzu, eta , horregatik, lehen laginketetan soinean eramatea gomendatzen dizugu.

Orkideen Kontserbazio Programako argazkien nomenklatura:

Bildutako informazioa behar bezala gorde eta prozesatzeko, eta, gero, iNaturalist plataformara igotzeko, beharrezkoa da nomenklatura honi jarraitzea laginketetan ateratako argazkietan:

Generoaren lehen 3 hizkiak, gero **espeziaren lehen 3 hizkiak** (eta jarraian azpiespeziearen lehen 3 hizkiak, halakorik balego), eta, azkenik, **lursailaren izena**, argazkiei hurrenez hurreneko zenbakiak emanez. Adibidea: OphCasUleta1.jpg, OphCasUleta2.jpg (Uletan identifikaturako *Ophrys castellanaren* bi argazkitarako).

Jarraian, behaketa bat nola gehitu azaltzen duen adibide bat daukatzue (4. irudia):

4. irudia. iNaturalist-era hainbat behaketa igotzeko adibidea. Ezkerretik eskuinera eta goitik behera: A, sartu Orkideen Kontserbazio Programan B, egin klik "Gehitu behaketak" atalean (gorriz). C, gehitu behaketa 3. puntuko irizpideak oinarri hartuta. (eskuinean argazkiak gehitzeko). D, bete Orkideen Kontserbazio Programako eremu espezifikokoak.

4. Behaketa bat igotzeko orduan kontuan hartu beharreko jarraibideen laburpena

Garrantzitsua da beheko laukian (laranjaz) aipatu ditugun jarraibideak kontuan hartzea proiektura igo diren laginketa guztien datu-base uniforme bat lortu hala izateko. Horri esker, koordinatzaileak emaitza esanguratsuagoak lortu ahalko ditu, bai eta udalerriko orkideen benetako egoeraren balioespen zehatzagoak ere.

Behaketa bat igotzea, urratsez urrats:

1. "Zer ikusi zenuen?" - Identifikatutakoaren izen zientifikoa.
2. "Non zeunden?" – Lagindu duzun **lursailaren izena** idatzi, programako koordinatzailearekin adostutakoaren arabera, adib. Salburua 01 – Ataria. Zure lursailaren izenaren inguruan zalantzarik izanez gero, idatzi mezu bat cienciaciudadana@vitoria-gasteiz.org helbidera.
3. Gehitu koordinatuak gradu hamartarretan edo sakatu mapan lagindutako lursailaren gainean. Zure lursailaren izenaren inguruan zalantzarik izanez gero, idatzi mezu bat cienciaciudadana@vitoria-gasteiz.org helbidera.
4. "Deskribapena" – **Saihestu komak, lerro jauziak (enter) eta tiletak** – Idatzi behatzailearen izena. Mesedez, saihestu KOMAK, LERRO JAUZIAK ETA TILETAK.
5. Bete orkideen programaren eremuak. Jarraian, iNaturalist plataforman agertzen diren eremuak eta haietan idatzi beharreko datu-motari buruzko azalpen labur bat. Lehen zutabearen eremuaren izena agertzen da. Bigarren zutabearen eremuak onartzen duen datu-mota agertzen da, adibidez: Zenbakizkoa = 0 - 10; Zabalgarria aukeratzeko: Bai/Ez; Testua = "Ezin izan dut orkidearik topatu lursail obratan zegoelako". Letra urdin etzaneko eremua da derrigorrezko eremu bakarra.

Eremuaren izena	Idatzi beharreko informazioa
<i>Indibiduo kopurua KPOr</i>	<i>Zenbakizkoa</i>
Kieszentzia	Bai / Ez
Landaredia - Hazkundera	Bai / Ez
Loratzea KPOr	Bai / Ez
Fruitu ematea KPOr	Bai / Ez
Argazkiak	Bai / Ez
Iruzkina	Testua

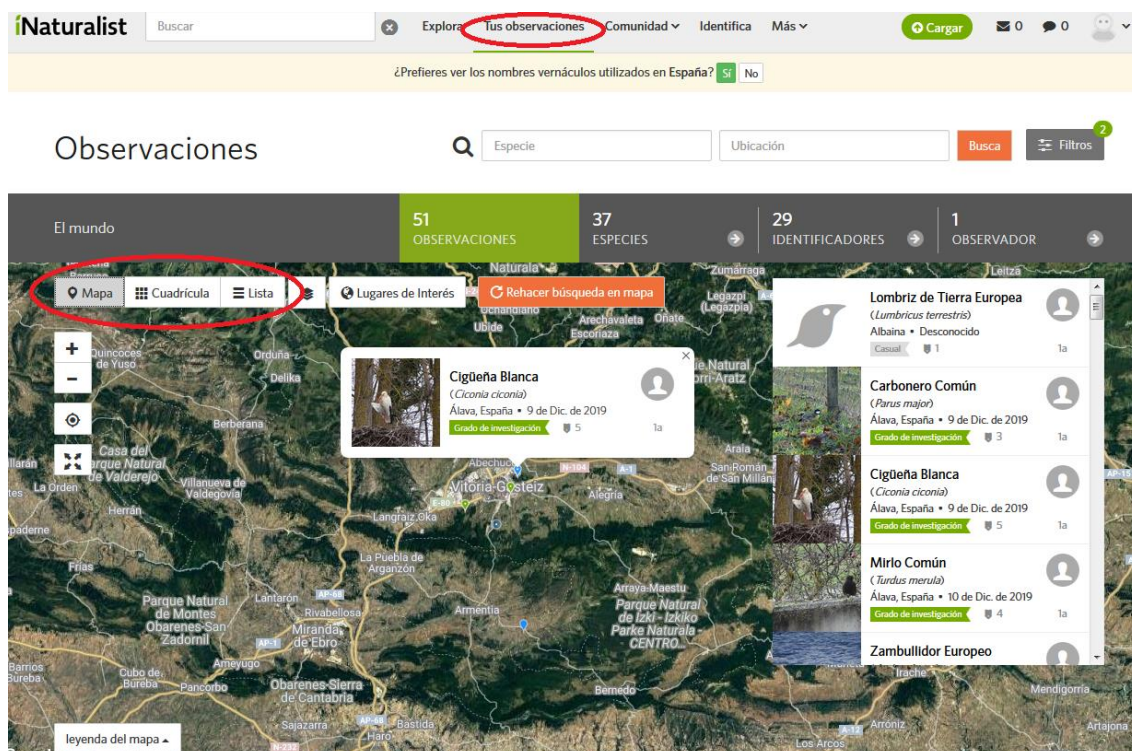
*GARRANTZITSUA: Zer egin laginketan orkidearik aurkitu ezean:

- Gehitu behaketa bat multimedia-fitxategirik gabe.
- Espeziearen izenean, bilatu Orchidaceae familia.
- "Indibiduo kopurua KPOr" eremuan, idatzi 0.

Programaren koordinatzailearentzat oso garrantzitsua da jakitea lursail zehatz batean ez bada orkidearik topatu, horrela arrazoi posibleak zehaztu ahalko dituelako. Laginketa positibo bat bezain garrantzitsua da laginketa negatibo bat eta plataformara igo behar da.

5. Norberaren behaketak kontsultatzea

Behaketak bilatzeko, goiko tresna-barran "Zure behaketak" izeneko atala dago (5. irudia). Bertan klik egin ondoren, zure behaketak mapa baten gainean agertuko dira. Zerrendan edo lauki formatuan ikusteko aukera daukazu eta "Iragazkiak" erabil ditzakezu bilaketa pertsonalizatzeko, adibidez, kategoriaren (fauna- edo flora-taldea), proiektuaren, dataren eta abarren arabera.

5. irudia. Erabiltzaileen behaketak kontsultatzeko pantaila.

6. Edozein parte hartzaileen behaketak kontsultatzea

Orkideen Kontserbazio Programaren barruan edozein parte hartzaileen behaketak bilatzeko, Orkideen Kontserbazio Programan sartu besterik ez duzu egin behar; bertan, parte hartzaile guztien behaketak aurkituko dituzu, zureak barne. Datuak deskargatzeko aukera ere izango duzu, aztertu nahi izanez gero.